

Matteüs 24 en 25 – Waakzaamheid (1 van 4)

- Lezing: Matteüs 24:1-35

¹Nadat Jezus de tempel had verlaten, wendden zijn leerlingen zich onderweg tot Hem en vestigden zijn aandacht op de tempelgebouwen. ²Hij zei tegen hen: 'Hebben jullie dat alles goed gezien? Ik verzeker jullie: geen steen zal op de andere blijven, alles zal worden afgebroken!'

³Op de Olijfberg ging Hij zitten met zijn leerlingen om zich heen, en nu ze onder elkaar waren vroegen ze: 'Vertel ons, wanneer zal dat allemaal gebeuren en aan welk teken kunnen we uw komst en de voltooiing van deze wereld herkennen?' ⁴Jezus antwoordde hun: 'Pas op dat niemand jullie misleidt. ⁵Want er zullen velen komen die mijn naam gebruiken en zeggen: "Ik ben de messias," en ze zullen veel mensen misleiden. ⁶Jullie zullen berichten horen over oorlog en oorlogsdreiging. Laat dat je dan niet verontrusten, die dingen moeten namelijk gebeuren, al is daarmee het einde nog niet gekomen. ⁷Het ene volk zal tegen het andere ten strijde trekken en het ene koninkrijk tegen het andere, en overal zullen hongersnoden uitbreken en aardbevingen plaatsvinden: ⁸dat alles is het begin van de weeën. ⁹Dan zal men jullie onderdrukken en doden, en jullie zullen door alle volken worden gehaat omwille van mijn naam. ¹⁰Velen zullen dan ten val komen, ze zullen elkaar uitleveren en elkaar haten. ¹¹Er zullen talrijke valse profeten komen, die velen zullen misleiden. ¹²En doordat de wetteloosheid toeneemt, zal bij velen de liefde bekoelen. ¹³Maar wie standhoudt tot het einde, zal worden gered. ¹⁴Pas als het goede nieuws van het koninkrijk in de hele wereld wordt verkondigd als getuigenis voor alle volken, zal het einde komen.

¹⁵Wanneer jullie dus de "verwoestende gruwel" waarover gesproken is door de profeet Daniël, zien staan op de heilige plaats (lezer, begrijp dit goed), ¹⁶dan moet iedereen in Judea de bergen in vluchten; ¹⁷wie op het dak van zijn huis is moet niet beneden nog spullen gaan halen, ¹⁸en wie op het land is moet niet terugkeren om zijn mantel te halen. ¹⁹Wat zal het rampzalig zijn voor de vrouwen die in die tijd zwanger zijn of een kind aan de borst hebben! ²⁰Bid dat jullie niet in de winter zullen moeten vluchten en ook niet op sabbat. ²¹Want het zal een tijd van grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is sinds het ontstaan van de wereld tot nu toe, en ook niet meer zal komen. ²²En als die tijd niet verkort zou worden, zou geen enkel mens worden gered; maar omwille van de uitverkorenen zal die tijd worden verkort. ²³Als iemand dan tegen jullie zegt: "Kijk, hier is de messias," of: "Daar is hij," geloof dat dan niet. ²⁴Want er zullen valse messiassen en valse profeten komen, die indrukwekkende tekenen en wonderen zullen verrichten om zo mogelijk zelfs Gods uitverkorenen te misleiden. ²⁵Let op, Ik heb jullie dit van tevoren gezegd. ²⁶Wanneer ze dus tegen jullie zeggen: "Kom mee, hij is in de woestijn," ga er dan niet heen, of als ze zeggen: "Kijk, hij is daarbinnen," geloof dat dan niet. ²⁷Want zoals de bliksem de hemel van oost tot west verlicht, zo zal de Mensenzoon komen. ²⁸Waar een lijk is, daar verzamelen zich de gieren.

²⁹Meteen na die tijd van verdrukking zal de zon verduisterd worden en de maan geen licht meer geven, de sterren zullen uit de hemel vallen en de hemelse machten zullen wankelen. ³⁰Dan zal het teken van de Mensenzoon verschijnen aan de hemel, en alle volken op aarde zullen zich van ontzetting op de borst slaan als ze de Mensenzoon zien komen op de wolken van de hemel, bekleed met macht en grote luister. ³¹Dan zal Hij zijn engelen uitzenden, en onder luid bazuingeschal zullen zij zijn uitverkorenen uit de vier windstreken bijeenbrengen, van het ene uiteinde van de hemelkoepel tot het andere. ³²Leer van de vijgenboom deze les: zo gauw zijn takken uitlopen en in blad schieten, weet je dat de zomer in aantocht is. ³³Zo moeten jullie ook weten, wanneer je dat alles ziet, dat Hij in aantocht is en heel dichtbij. ³⁴Ik verzeker jullie: deze generatie zal zeker nog niet verdwenen zijn wanneer al die dingen gebeuren. ³⁵Hemel en aarde zullen verdwijnen, maar mijn woorden verdwijnen nooit.

Preek

Lieve mensen,

Ik vind zeehonden en zeeleeuwen altijd magische wezens. Je hart maakt een vreugdesprongetje als je er eentje spot. Zij zijn dan ook veel waard op de ranglijst van de 'de Groot vakantie wildspot wedstrijd'. Iedere vakantie maakten we er een sport van om wild te spotten. Wie als eerste een haas, vos, ree, everzwijn of steenbok zag in de vakantie krijgt een geldbedrag. En van dat bedrag moet je dan weer trakteren. De anderen van het gezin zijn de jury en de waarneming moet dus wel geverifieerd zijn. Hele vakanties speurden we als gezin alert en waakzaam om ons heen bij wandelingen, fietstochtjes, autoritjes en gewoon op de camping.

Afgelopen vakantie waren Marie José en ik in Burgh-Haamstede. En het werd ons gemakkelijk gemaakt: ik kwam terug van het halen van een pizza en botste zowat tegen twee damherten op. Gelukkig had Marie José ze ook langs zien komen, dus dat werd een heerlijk ijsje. En één van de eerste dagen dat we richting de zee trokken zagen we in de verte op een strandje bij Neeltje Jans twee zeehonden chillen. Helemaal blij. Dus gingen we nog een aantal keren daar naar toe om te kijken of ze er weer waren. En steeds zagen we ze niet. Een keer nog eentje in het water, maar verder niet.

Ook de laatste avond gingen we nog een keertje. Wij turen naar het strandje. Helemaal ver weg. Niets te zien. Toch maar even wat dichterbij lopen. Tijdens het lopen valt ons oog op iets dat dichterbij beweegt. Op één van de drijvers van de mosselbanken ligt een zeehond. Happy. Veel te ver weg gezocht. Maar toen we beter keken zagen we er werkelijk tientallen liggen. Superkoddig. Wij helemaal blij. Soort vervulling van een missie. Echt een soort zen-moment.

Ik moest meteen denken aan mijn preken-serie over waakzaamheid, waar ik over aan het nadenken was. Speuren. Alert zijn. Oplettend. Waakzaam. Maar waar moet je eigenlijk naar zoeken? En hoe doe je dat, waakzaam zijn? Vandaag de eerste preek met als titel:

Slide Laat je niet gek maken

Vooraf nog even een opmerking bij Matteüs 24. Het moeilijke van dit hoofdstuk is, dat beelden door elkaar lopen. Je hebt ook van die series op Netflix of films, waarin veel flashbacks zitten of waarin heen en weer gesprongen wordt tussen verschillende periodes. En vaak hebben ze een manier gevonden om te duiden welke scene in welke tijd speelt. Door bepaalde periodes van een kleurenfilter te voorzien. Of door de kleding van de acteurs. Of ook door het er gewoon bij te zetten.

Ons hoofdstuk maakt van die dingen geen gebruik. Dus de beelden lopen door elkaar. Het zijn twee episodes die beschreven worden: namelijk de verwoesting van de tempel in het jaar 70. Met de omliggende periode. Daardoorheen zie je flitsen van de terugkomst van Jezus. Die ooit nog zal plaatsvinden. En het is lastig waar je moet kijken en hoe je de woorden van Jezus goed moet plaatsen. Uitleggers zijn daar nog altijd druk mee.

En daar komt nog eens bij dat er heel veel profetische beeldspraak in zit. Aansluiting bij Daniël vooral, maar ook bij Jesaja. Dus ook met drie of vier preken over deze hoofdstukken moet ik heel wat laten liggen. Ik zal proberen wat grotere lijnen te schetsen. En dan kan er uiteraard nog een keer over doorgesproken worden op een verdiepingsavond verderop in het seizoen.

Slide **Laat je niet gek maken** door wat er gebeurt

We leven in hectische tijden. Ik heb soms zomaar het gevoel dat alles, waar Jezus het hier over heeft, aan het gebeuren is. Het probleem is, dat je van alles ook meteen op de hoogte bent. Want zulke periodes zijn er wel eerder geweest in de geschiedenis. Maar nu zit je er als het ware bovenop! Een raketaanval op een Russische legerbasis de Krim door – waarschijnlijk – het Oekraïense leger. Een inval door de FBI in het buitenverblijf van Donald Trump. De uitkomst van het overleg tussen boerenorganisaties en het kabinet. Alle doemscenario's als het gaat om het klimaat. Het komt nog maar net naar buiten of je leest het op een nieuwssite of in de sociale media. Daarop wordt weer gereageerd door allerlei mensen met een mening, van deskundigen tot schreeuwers in de marge. Het kan je onrustig maken. Hoe gaat het verder met deze wereld? Wat gaat er gebeuren met ons land en de tegenstellingen die steeds groter worden?

Jezus zegt: laat je niet verontrusten (vers 6). Wordt niet onrustig als al deze dingen gebeuren. Oorlogen, mensen op de vlucht, rampen van ongekeerde omvang. Vervolging van christenen in grote delen van de wereld. En wij mogen wel rekenen op tolerantie, totdat onze principes tegen de publieke mening in gaan. Ik hoor mensen zeggen: nu moet de wederkomst van Jezus toch wel heel dichtbij zijn. We zien dat de wetteloosheid toeneemt. Dat de liefde verkilt als ons eigen luxe leven bedreigd wordt. De schuld wordt gelegd bij de vluchtelingen. Of eerst waren veel mensen het eens met de sancties tegen Rusland, maar nu we het steeds meer gaan merken in onze portemonnee zou dat wel eens minder kunnen worden. Principes zijn fijn, totdat ons veilige leventje bedreigd wordt. Jezus roept ons op om stand te houden tot het einde. Niet je geloof verliezen. Niet je principes verloochenen. Ook niet als het moeilijk wordt. Laat je niet gek maken door wat er gebeurt.

Slide **Laat je niet gek maken** door mensen die zich opwerpen als redder

Waar moet je heil van verwachten? Nou, je ziet het om je heen gebeuren. In de geschiedenis, maar ook nu. Mensen verwachten heil van een politiek systeem bijvoorbeeld. Democratie. Anderen willen liever een sterke leider. Je ziet soms een hang naar dictatuur. Zekerheid en duidelijkheid geeft dat. Weer anderen zeggen: je moet juist alle politieke systemen en landsgrenzen kwijtraken. Alleen dan is er een oplossing te vinden voor de globale problemen.

Of moet je je heil verwachten van de vooruitgang? Economisch bijvoorbeeld. Of technologisch. Of qua gezondheidszorg. Allerelei dingen die we als mensheid bereiken. Allerelei ziektes worden overwonnen. Door de wetenschappelijke ontwikkelingen krijgen we steeds meer door hoe het zit. En door de economische ontwikkelingen komen steeds meer mensen boven de armoedegrens. En het zijn ook prachtige ontwikkelingen. Tegelijk brengen ze niet het heil waar we op hopen. Berekeningen blijken niet uit te komen. Heel veel mensen profiteren niet van de vooruitgang. De ongelijkheid wordt groter. Want je kiest als mens veel te snel voor jezelf. De zondigheid van de mens is geen Bijbels theorieje alleen, maar blijkt in mijn eigen ego en in de praktijk van onze maatschappij. Op wereldniveau merk je dat egoïsme grote gevolgen heeft. Zo veel mensen denken eerst aan zichzelf. Of zelfs alleen maar aan zichzelf. Waar moet je je heil van verwachten?

Er is heel veel goeds in al die dingen. Begrijp me goed. Jezus veroordeelt geld niet. Ook focus op gezondheid niet. Hij genas zelf heel wat mensen. Hij gunt ons heel veel. In zijn genade schenkt God ons zoveel meer dan we nodig hebben. Het probleem is, dat je zomaar je heil er van verwacht. Dat dát je redding is. Een leider, een systeem, vooruitgang, gezondheid, wetenschap. Uiteindelijk blijkt

het allemaal niet toereikend. Om deze wereld écht tot een paradijs te maken voor iedereen. Omdat de zonde in de weg zit.

Verwacht niet te veel van mensen. Ook niet van jezelf. Wij zullen deze wereld niet redden.

Slide **Laat je niet gek maken**, maar vertrouw op de woorden van Jezus

De laatste zin van wat we lezen. Die zin geeft de clou. Hemel en aarde zullen verdwijnen, maar mijn woorden verdwijnen nooit. In onzekere tijden en misschien wel angstige omstandigheden. Bij alles wat kapot gaat en waar je je zorgen over maakt. Klamp je niet vast aan dingen die uiteindelijk geen houvast geven. Alles wat geschapen is brengt uiteindelijk geen heil. Dat is wat Jezus zegt als hij zegt: hemel en aarde zullen verdwijnen.

Daarom is het zo prachtig dat God gesproken heeft. En nog steeds het woord neemt. Je mag je vastklampen aan zijn beloften. Aan woorden die uitweg bieden en rust geven. Jezus heeft bemoedigende dingen gezegd. Maar ook nuchtere aanwijzingen hoe je met situaties en met mensen moet omgaan. Hoe je in deze wereld zijn koninkrijk leeft. Vertrouw op die woorden. En geef er gehoor aan. Dan vind je de juiste houding in alle omstandigheden. Dan laat je je niet gek maken als er weer eens iemand zich opwerpt als redder. Als er ideeën gelanceerd worden als dé oplossing voor onze problemen.

Jezus belooft dat hij terugkomt. Dat hij de wereld nieuw zal maken. Hij belooft dat hij je niet alleen zal laten tot die tijd. Dan hoef je dus niet bang te zijn als er van alles gebeurt waar jij geen vat op krijgt. In je persoonlijke leven. En in de wereld. Wees niet bang, zo klinkt het 365 keer in de Bijbel. Voor elke dag die je hier gegeven wordt is dat een geruststelling. Wees niet bang. Zoek je heil in de woorden van Jezus. En laat je niet gek maken.

Amen